

Ocena stanu zachowania typów siedlisk przyrodniczych w regionie biogeograficznym kontynentalnym

Typ siedliska przyrodniczego		Ocena stanu zachowania				
Kod	Nazwa	Zasięg	Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
1130	Ujścia rzek (estuaria)	FV	FV	U1	XX	U1
1150	Zalewy i jeziora przymorskie (laguny)	FV	FV	U1	U1	U1
1210	Kidzina na brzegu morskim	FV	U1	U1	U1	U1↑
1230	Klify na wybrzeżu Bałtyku	FV	U1	FV	U1	U1
1310	Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>)	U2	U2	U1	U2	U2
1330	Solniska nadmorskie (<i>Glaucopuccinietalia</i> : część - zbiorowiska nadmorskie)	FV	U2	U1	U1	U2
1340	Śródlądowe halofilne łąki	XX	U2	U2	U2	U2
2110	Inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych	FV	U1	U1	U1	U1
2120	Nadmorskie wydmy białe	FV	U1	U1	U1	U1↓
2130	Nadmorskie wydmy szare	FV	U1	U1	U2	U2
2140	Nadmorskie wrzosowiska bażynowe	FV	U1	U1	U2	U2
2160	Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika	FV	XX	XX	U1	XX
2170	Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzy piaskowej	FV	FV	FV	U1	U1↑
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	FV	FV	U1	U1	U1
2190	Wilgotne zagłębienia międzywydmowe	XX	XX	FV	U1	U1
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	XX	U2	U1	U1	U2
3110	Jeziora lobeliowe	U1	U1	U1↑	U1↑	U1
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	FV	FV	FV	FV	FV
3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	FV	FV	FV	FV	FV
3150	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	FV	FV	FV	U1	U1
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	FV	FV	FV	FV	FV
3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	U1	U1	U2	U2	U2
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	U1	XX	U1	U1	U1
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	FV	FV	FV	FV	FV
4010	Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i>	U1	U2	U2	U2	U2

PROJEKTY RAPORTÓW DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Typ siedliska przyrodniczego		Ocena stanu zachowania				
Kod	Nazwa	Zasięg	Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
4030	Suche wrzosowska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	FV	U2	U1	U1	U2
4060	Wysokogórskie borówczyska bażynowe	FV	U1	U1	U1	U1
4070	Zarośla kosodrzewiny	FV	FV	U1	U1	U1
4080	Subalpejskie zarośla wierzby lapońskiej lub śląskiej	FV	FV	FV	FV	FV
5130	Formacje z <i>Juniperus communis</i> na wapiennych wrzosowiskach i obszarach trawiastych	XX	XX	U1	U1	U1
6110	Skąty wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyssosedion</i>)	FV	U1	U1	U2	U2
6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	FV	U2	U2	U2	U2
6130	Murawy galmanowe (<i>Violetalia calaminariae</i>)	FV	U1	U1	U2	U2
6150	Wysokogórskie murawy acydofilne i bezwapienne wyleżyska śnieżne	FV	FV	U1	XX	U1
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallescentis</i>)	FV	U2	U1	U2	U2
6230	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardetalia</i> – płaty bogate florystycznie)	FV	XX	XX	U2	U2
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	FV	XX	U2	U2	U2
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	FV	FV	U1	FV	U1
6440	Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	FV	FV	XX	U1	U1
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	U1	U2	U2	U1	U2
7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	FV	FV	U1	U1	U1
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	U1	U2	U1	U2	U2
7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	U1	U1	U2	U2	U2

PROJEKTY RAPORTÓW DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Typ siedliska przyrodniczego		Ocena stanu zachowania				
Kod	Nazwa	Zasięg	Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
7210	Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumi</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
7220	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	FV	U1	XX	U1	U1
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	FV	FV	U1	FV	U1
8110	Piargi i gołoborza krzemianowe	FV	FV	FV	U1	U1
8150	Piargi i gołoborza krzemianowe wyżyn i niższych pięter górskich	U1	U2	U1	U1	U2
8160	Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze <i>Stipion calamagrostis</i>	U1	U1	U1	U1	U1
8210	wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	FV	FV	U1	U1	U1
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacetalia vandellii</i>	XX	FV	U1	U1	U1
8230	Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsion thalianae</i>)	U2	U2	U1	U2	U2
8310	Jaskinie nie udostępnione do zwiedzania	FV	FV	FV	U1	U1
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	FV	FV	FV	FV	FV
9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	FV	FV	U1	U1	U1
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	FV	FV	U1	U1	U1
9190	Kwaśne dąbrowy	U1	U2	U2	U1	U2
91D0	Bory i lasy bagienne	FV	U1↑	U2	U2	U2
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	FV	U1	U2	U2	U2
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	FV	U2	U2	U2	U2
91I0	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescentis-petraeae</i>)	FV	U1	U1	U1	U1
91P0	Jodłowy bór świętokrzyski (<i>Abietetum polonicum</i>)	FV	U1↑	U1↑	FV	U1↑

PROJEKTY RAPORTÓW DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Typ siedliska przyrodniczego		Ocena stanu zachowania				
Kod	Nazwa	Zasięg	Powierzchnia	Specyficzna struktura i funkcje	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	FV	XX	U1	XX	U1
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i> : część – zbiorowiska górskie)	U2	U2	U2	U2	U2

Ocena stanu: FV (zielony) – Stan właściwy, U1 (pomarańczowy) – Stan niezadowolający, U2 (czerwony) – stan zły, XX (biały) – stan niezany

Powyższe zestawienie wyraźnie wskazuje na bardzo liczne zagrożenia i przekształcenia siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Zaledwie pięć siedlisk przyrodniczych uzyskało ocenę ogólną FV (stan właściwy), a aż 25 U2 (stan zły).

W tym podsumowaniu trzeba zwrócić uwagę, że tak duża kumulacja złych ocen w ocenach ogólnych wynika z przyjętego w tym systemie monitorowania systemu oceny – dostosowanie oceny ogólnej do najniższej oceny czterech parametrów, z których 3 odnoszą się do obserwowanego stanu, natomiast czwarty (perspektywy ochrony) stanowi odniesienie do prognozowanych przekształceń. Najlepiej oceniany był parametr „zasięg” – w większości oceniany na właściwy (FV), gorzej powierzchnia (23 FV), natomiast najgorzej – specyficzna struktura i funkcje. Wynika z tego, że największe obawy ekspertów budzą przekształcenia jakościowe, a nie ilościowe. Przewiduje się również, że przyszłe przekształcenia siedlisk przyrodniczych mogą bardzo istotnie pogorszyć ich obecny stan. W przypadku tego parametru aż 19 siedlisk oceniono na U2 (ocena zła), a 36 na U1 (niezadowolająca).

Optymistyczne jest, że w pięciu przypadkach wykorzystano możliwość oceny U1↑ (stan niezadowolający, ale ulegający poprawie) (siedliska 1210, 2170, 3110, 91D0, 91P0).

Podsumowując, można stwierdzić, że pomimo nadal dużych braków wiedzy o rozmieszczeniu i stanie siedlisk przyrodniczych, eksperci byli w stanie wypełnić raporty zgodnie z formatem KE. Choć w większości wypadków wypełnienie raportu oraz ocena stanu siedlisk wymagały korzystania z bardzo różnych źródeł i licznych ekstrapolacji, to tylko w kilku przypadkach uznano, że stan wiedzy jest niewystarczający do oceny stanu siedliska.

Z drugiej strony należy pamiętać, że wszelkie dane liczbowe, a także przedstawione mapy rozmieszczenia są oparte na szacunkowych danych. Można przyjąć, że wiele z tych danych ulegnie zmianie w najbliższym czasie ze względu na szybko poprawiający się stan wiedzy o siedliskach przyrodniczych (prowadzone aktualnie badania monitoringowe, inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych prowadzona w Lasach Państwowych, opracowanie planów ochrony dla obszarów Natura 2000, uwzględnianie informacji o siedliskach przyrodniczych w opracowaniach planistycznych, prace naukowe itp.).